

Plan van aanpak 1.0: Op weg naar een Omgevingsvisie

Inhoudsopgave

1	Inleiding en doel plan van aanpak 1.0	3
2	Leeswijzer	3
3	Context.....	4
3.1	De omgevingsvisie – wat is het en wat kunnen we ermee?	4
3.2	Wat moet er in de omgevingsvisie staan?	6
3.3	Beleidscyclus en samenhang omgevingsvisie, -programma en -plan	7
3.4	Wanneer moet de visie klaar zijn?	8
4	Uitgangspunten voor inhoud, proces en vorm	9
4.1	2050 als horizon	9
4.2	Dynamisch kompas	10
4.3	Gebiedsgericht	11
4.4	Haalbaar en realistisch	12
4.5	Niet bij nul beginnen	13
4.6	Regionaal afstemmen.....	13
4.7	Samen opstellen.....	13
4.8	Beeldend, eenvoudig en digitaal raadpleegbaar	14
5	Uitgangspunten voor participatie	14
5.1	Gerichte participatie.....	15
5.2	Helder over mate van invloed	15
5.3	Transparante communicatie	16
5.4	Afstemming met andere beleidstrajecten	17
5.5	Samenspel met de raad	17
6	Fasering en planning.....	17
7	Projectorganisatie	21
7.1	Werkgroep en ‘flexibele schil’	21

1 Inleiding en doel plan van aanpak 1.0

In wat voor gemeente willen we leven? Hoe ziet onze leefomgeving eruit, welke kansen en uitdagingen zijn er? Hoe geven we ruimte aan de opgaven die op ons afkomen, aan welke niet of minder? En hoe zorgen we ervoor dat we het mooie van Olst-Wijhe versterken?

De antwoorden op deze en andere vragen krijgen een plek in de omgevingsvisie. Dit plan van aanpak beschrijft hoe we de Olst-Wijhese omgevingsvisie opstellen en welke uitgangspunten we hanteren. Het geeft daarnaast inzicht in de fasering en projectorganisatie. Het doel van het plan van aanpak is hiermee de leidraad om de omgevingsvisie op te stellen, zowel voor raad, college als ambtelijke organisatie.

Dit plan van aanpak 1.0 is een concretisering en verdieping op de startnotitie omgevingsvisie, die het college op 25 mei 2021 vaststelde. Met input van de gemeenteraad door middel van een thematische sessie (november 2021) en de Mentimeter is het plan van aanpak uitgewerkt.

We noemen het bewust een 1.0-versie, omdat het voorliggende plan van aanpak nog niet alle inhoudelijke keuzes bevat die nodig zijn om met een Omgevingsvisie aan de slag te gaan. Reden hiervoor zijn de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2022 en de mogelijkheid dat de nieuwe raad aanvullende en/of op onderdelen gewijzigde uitgangspunten wil hanteren. Het gaat onder meer om keuzes over participatie (hoe en wanneer we de samenleving betrekken en wanneer vindt de raad het participatietraject geslaagd), en de keuze over het beoogde eindproduct (detailniveau, in hoeverre een online of analoge vorm). Daarnaast maakt de raad gaandeweg van het opstellen van de visie nog keuzes, zoals wat het DNA van Olst-Wijhe is, wat de belangrijkste opgaven zijn en de keuze om wel of geen plan-m.e.r. uit te voeren.

2 Leeswijzer

Hoofdstuk 3 gaat in op het instrument omgevingsvisie in de context van de Omgevingswet. Hoofdstuk 4 beschrijft de uitgangspunten die we hanteren om de visie op te stellen. Uitgangspunten die zowel over proces, inhoud als vorm gaan. Hoofdstuk 5 beschrijft de uitgangspunten voor de participatie rondom de omgevingsvisie. Hoofdstuk 6 gaat in op het proces en planning. Hoofdstuk 7 gaat over de projectorganisatie.

3 Context

3.1 De omgevingsvisie – wat is het en wat kunnen we ermee?

3.1.1 Wat is een omgevingsvisie

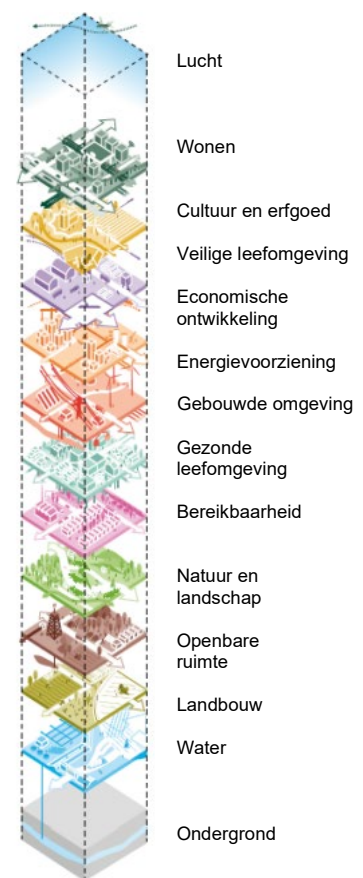
De omgevingsvisie is één van de verplichte instrumenten in het kader van de Omgevingswet. In de visie geven we weer wat we als gemeente belangrijk vinden in onze leefomgeving, welke ambities we voor die leefomgeving hebben, hoe we die prioriteren en waar en hoe we die realiseren. Er staat ook in hoe we omgaan met de verschillende opgaven die om ruimte vragen, zoals de landbouwtransitie, energietransitie, klimaatadaptatie en de woonopgave. Ook geven we aan welke rol we als gemeente in de opgaven pakken, of we bijvoorbeeld de regie pakken of dat aan andere overheden of partijen overlaten.

De omgevingsvisie is daarmee een samenhangend geheel van uiteenlopende beleidsterreinen over de fysieke leefomgeving (zie afbeelding 1). Een integrale toekomstvisie op strategisch niveau.

3.1.2 Wat kunnen we met een omgevingsvisie

De omgevingsvisie is een toetsingskader; alle ruimtelijke initiatieven in de leefomgeving toetsen we straks aan de omgevingsvisie (en ook het omgevingsplan, zie 3.3). Ook kan de visie inspiratie zijn voor nieuwe initiatieven. De visie is daarmee zowel bedoeld voor de samenleving als voor de gemeentelijke organisatie.

De visie is bovendien een belangrijk middel om het doel van de Omgevingswet te realiseren: een veilige en gezonde leefomgeving en nieuwe, duurzame ontwikkelingen mogelijk maken. Dat kan doordat de visie bijdraagt aan de vier verbeterdoelen van de Omgevingswet (zie figuur 2):

Figuur 1 Beleidsthema's in de leefomgeving

Invoering Omgevingswet

Wat willen we bereiken?

- Een veilige en gezonde fysieke leefomgeving bereiken en in standhouden.
- Nieuwe, duurzame ontwikkelingen mogelijk maken om in te kunnen spelen op maatschappelijke opgaven.

Hoe willen we dat bereiken?

Benutten afwegingsruimte

meer mogelijkheden om lokaal
maatwerk toe te passen

Inzicht geven in wat wel en niet kan

initiatieven komen
beter van de grond
door beter inzicht in wat
waar wel en niet mag

Snellere besluitvorming

snellere besluitvorming
met beter resultaat

Integrale benadering leefomgeving

samenhangende benadering
in beleid, besluitvorming en
regelgeving fysieke leefomgeving

De omgevingsvisie biedt straks ruimte voor maatwerk per gebied, zodat aangesloten wordt op de opgaven en inwoners in dat gebied. Door te kiezen voor maatwerk brengen we bovendien op gebiedsniveau focus aan in de vele opgaven die (gaan) spelen in de leefomgeving en allemaal ruimte vragen.

De omgevingsvisie geeft de toekomstrichting waar we naar toe willen bewegen en vormt, samen met de andere Omgevingswet-instrumenten, het kader waarmee initiatiefnemers inzicht krijgen of het initiatief wel of niet past. Het is van belang dat de omgevingsvisie gebruiksvriendelijk is, met begrijpelijke en toegankelijke taal en beelden.

De omgevingsvisie en met name het integraal afwegingskader, wordt een belangrijk (zo niet het belangrijkste) kader waar ruimtelijke plannen aan getoetst worden. Onder de Omgevingswet geldt een beslistermijn van 8 weken zodra een vergunningaanvraag is gedaan. Een helder kader draagt bij aan snelle besluitvorming.

De omgevingsvisie gaat uit van samenhangend beleid, waarin we afzonderlijke beleidsthema's aan elkaar verbinden.

Wat gaan we daarvoor doen?

OMGEVINGSVISIE

We maken een omgevingsvisie met daarin onze eigen lokale (en integrale) ambities voor een veilige en gezonde leefomgeving.

OMGEVINGS-PLAN

We maken een omgevingsplan met begrijpelijke en eenvoudige regels en met aandacht voor lokaal maatwerk.

WERKPROCESSEN

We passen onze werkprocessen aan om deze nog sneller, integraler en klantgerichter te maken.

WEBSITE

We passen onze website aan zodat deze straks goed inzicht geeft in het vergunningen-proces.

DIGITAAL STELSEL OMGEVINGSWET

We sluiten onze systemen aan op het Digitaal Stelsel Omgevingswet, ook om beter samen te kunnen werken met onze ketenpartners.

ANDERS WERKEN

We trainen onszelf in het 'werken volgens de bedoeling' en formuleren spelregels voor participatie in het vergunningen-proces.

Figuur 2 Doelen Omgevingswet en hoe de omgevingsvisie bijdraagt aan de vier verbeterdoelen van de wet.

3.2 Wat moet er in de omgevingsvisie staan?

De omgevingsvisie moet in elk geval een beschrijving bevatten van:

- De kwaliteit van onze fysieke leefomgeving: waar bestaat de fysieke leefomgeving uit en wat is de kwaliteit ervan (op hoofdlijn).
- De voorgenomen ontwikkeling, gebruik, beheer, bescherming en behoud van ons grondgebied: wat gebeurt er/ en wat gaat er gebeuren aan ontwikkelingen en instandhouding van het grondgebied (op hoofdlijn).
- Ons integrale beleid voor onze fysieke leefomgeving: welke doelen streven we na en op welke manier gaan we die bereiken.

Verder moet de visie expliciet rekening houden met de volgende vier beginselen:

- Het voorzorgsbeginsel.
- Het beginsel van preventief handelen.
- Het beginsel dat milieuaantastingen bij voorrang aan de bron bestreden worden
- Het beginsel dat de vervuiler betaalt.

Omdat de fysieke leefomgeving breder is dan alleen de ruimtelijke aspecten, noemt de Omgevingswet ook een aantal verplichte aspecten die integraal terug moeten komen in de omgevingsvisie. Daarin zit bijvoorbeeld het gebruik van natuurlijke hulpbronnen, activiteiten waardoor emissies, hinder of risico's worden veroorzaakt en het nalaten van activiteiten. Ook ontwikkelingen op het gebied van cultureel erfgoed, energie-infrastructuur, landbouw, landschap, milieu, natuur en water worden volgens de memorie van toelichting bij de wet meegewogen en beschreven.

Verder schrijft de wet voor dat de omgevingsvisie:

- Wordt gemaakt met het oog op de doelen van de Omgevingswet.
- Rekening houdt met de samenhang tussen relevante onderdelen van de fysieke leefomgeving en de belangen die daarbij een rol spelen. Dit kan bijvoorbeeld door een afwegingskader op te stellen, waarbij de belangen gebiedsgericht gewogen worden.
- Afgestemd wordt met andere bestuursorganen, zoals provincie en waterschap.
- Laat zien hoe we participatie rondom de omgevingsvisie hebben aangepakt, wat hiervan het resultaat is en wat we ermee hebben gedaan.

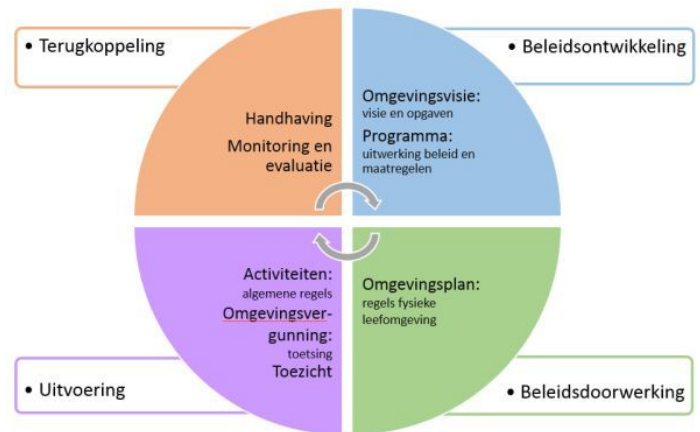
Tot slot: de omgevingsvisie is vormvrij, maar dient wel digitaal raadpleegbaar te zijn¹.

¹ Zie voor uitgebreide inhoudelijke eisen gemeentelijke omgevingsvisie: [Inhoudelijke eisen: gemeente - Informatiepunt Leefomgeving \(iplo.nl\)](https://www.gemeente-olst-wijhe.nl/inhoudelijke-eisen-gemeente-informatiepunt-leefomgeving)

3.3 Beleidscyclus en samenhang omgevingsvisie, -programma en -plan

3.3.1 Beleidscyclus en samenhang

De opbouw van de Omgevingswet en bijbehorende instrumenten volgen de beleidscyclus uit figuur 3. De omgevingsvisie bevat het beleid op hoofdlijnen. Dat vertalen we door in een omgevingsplan. De uitvoering gebeurt vervolgens via het stelsel van omgevingsvergunningen en het toezicht daarop. Op basis van periodieke monitoring en evaluatie, maar ook op basis van handhaving, stellen we waar nodig de omgevingsvisie en het omgevingsplan bij.

Figuur 3 Beleidscyclus

3.3.2 Omgevingsprogramma biedt extra (juridische) zekerheid

De gewenste kwaliteiten van de fysieke leefomgeving die in de omgevingsvisie staan, kunnen desgewenst concreter gemaakt worden door ze juridisch vast te leggen. Dat kan bijvoorbeeld door ze te vertalen naar concrete omgevingswaarden en/of door een omgevingsprogramma vast te stellen. Een omgevingsprogramma bevat de uitwerking van beleid voor een bepaald aspect (bijv. geluid, energie of wonen) of voor een specifiek gebied, voor de korte of middellange termijn. Een omgevingsprogramma is daarmee een stevige basis voor de inzet van concrete maatregelen en regels. Een deel van de huidige plannen kan als programma worden beschouwd, zoals de Woonvisie, het Gemeentelijk rioleringsplan en de Ruimtelijke visie duurzame energie. Het college stelt programma's vast en binden enkel het college bij de uitoefening van haar bevoegdheden.

3.3.3 Uitvoeringsprogramma bij de visie

Bij de omgevingsvisie hoort een uitvoeringsprogramma. Daarin staan de globale fasering van de activiteiten en de projecten, de kosten, de uitvoeringsstrategie en onze gemeentelijke rol bij de activiteiten en projecten.

3.3.4 Regels vastleggen in omgevingsplan en omgevingsvergunningen

De regels over de fysieke leefomgeving leggen we vast in het omgevingsplan. Dit omgevingsplan is ook een verplicht instrument uit de Omgevingswet en vervangt de geldende bestemmingsplannen en verordeningen. Als de Omgevingswet in werking treedt, krijgt de gemeente van rechtswege de beschikking over een omgevingsplan. Dit 'tijdelijke' omgevingsplan bestaat uit de bestaande gemeentelijke regels (bestemmingsplannen) en de regels die het Rijk aan de gemeente overdraagt (de bruidsschat). Een nieuw omgevingsplan komt tot stand door regels uit het tijdelijke deel om te zetten naar het nieuwe deel. Ook regels uit gemeentelijke verordeningen worden overgezet naar het nieuwe omgevingsplan. Er is afwegingsruimte bij het maken van het omgevingsplan. Zo kan de gemeente zelf bepalen wat ze met de bruidsschatregels doet en kan ze via maatwerkregels afwijken van bepaalde rijksregels. Ook bij het opstellen van omgevingswaarden (normen voor een goede omgevingskwaliteit) zit bestuurlijke afwegingsruimte. De gemeente kan op een aantal onderdelen afwijkende of aanvullende omgevingswaarden opnemen. Hiermee kan uitvoering worden gegeven aan de ambities uit de omgevingsvisie. Ook omgevingsprogramma's kunnen aan de basis liggen van het omgevingsplan.

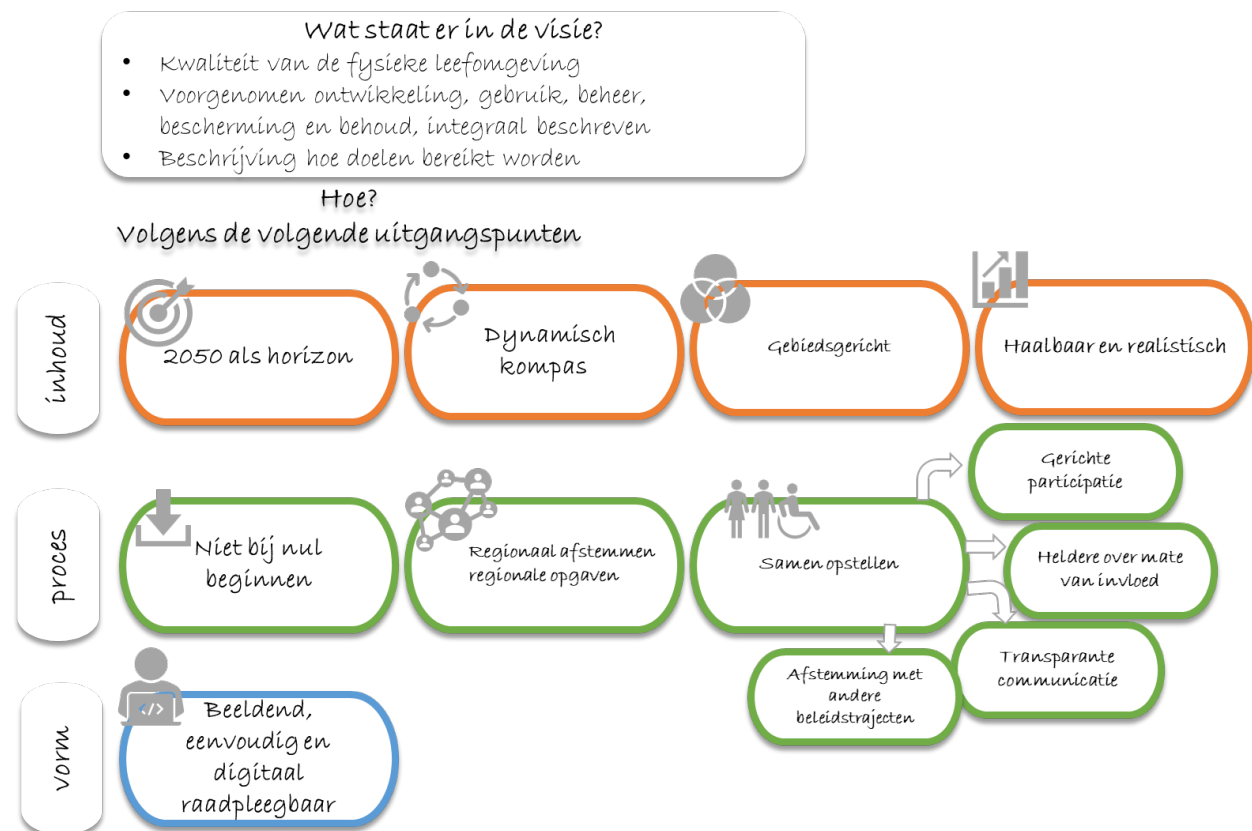
De omgevingsvisie en het omgevingsplan samen zijn belangrijke onderleggers voor de uitvoering van activiteiten en projecten, het verlenen van omgevingsvergunningen en het toezicht.

3.4 Wanneer moet de visie klaar zijn?

Afgelopen jaar (2021) zijn we begonnen met de voorbereidingen voor de omgevingsvisie. Uiterlijk drie jaar na de invoeringsdatum van de Omgevingswet moet deze door de gemeenteraad zijn vastgesteld. Momenteel is nog niet bekend of we wet op 1 oktober 2022 of op 1 januari 2023 ingevoerd wordt. In hoofdstuk 4 staat de planning verder uitgewerkt.

4 Uitgangspunten voor inhoud, proces en vorm

Voor de omgevingsvisie Olst-Wijhe hanteren we een aantal uitgangspunten. Hieronder staan de uitgangspunten verbeeld, daarna volgt per uitgangspunt een toelichting.

Figuur 4 Uitgangspunten in één overzicht

4.1 Uitgangspunten op inhoud

4.1.1 2050 als horizon

We maken geen omgevingsvisie met een einddatum. Wel spreken we een planhorizon af. Het voorstel is om te kiezen voor een planhorizon van zo'n dertig jaar: 2050. En een bijpassend uitvoeringsprogramma met een horizon van circa tien jaar (2030), dat jaarlijks geëvalueerd en waar nodig bijgesteld wordt. Uit de jaarlijkse evaluatie van het uitvoeringsprogramma moet blijken of de omgevingsvisie bijgesteld en opnieuw vastgesteld moet worden.

Met deze horizon combineren we een langetermijnvisie en een relatief abstract wensbeeld (omgevingsvisie) met concrete maatregelen voor de korte en middellange termijn (uitvoeringsprogramma).

Een planhorizon van 2050 is nog ver weg, maar de huidige uitdagingen waar onze leefomgeving mee te maken krijgen kunnen beter aangepakt worden als ze in een langetermijnperspectief geplaatst worden. De acties die ervoor nodig zijn krijgen een plek in het uitvoeringsprogramma, dat een kortere horizon heeft. 4.2 gaat verder in op het uitvoeringsprogramma.

4.1.2 Dynamisch kompas

De komst van de Omgevingswet hangt samen met een veranderende leefomgeving. We staan voor diverse maatschappelijke, complexe opgaven. Denk voor Olst-Wijhe aan de recente focus op wonen en de energie- en stikstofvraagstukken die om ruimte en handelen vragen. Dit vraagt om een overheid met een langetermijnvisie die meedenkt, flexibel is en haar rol aanpast op de situatie en de opgave.

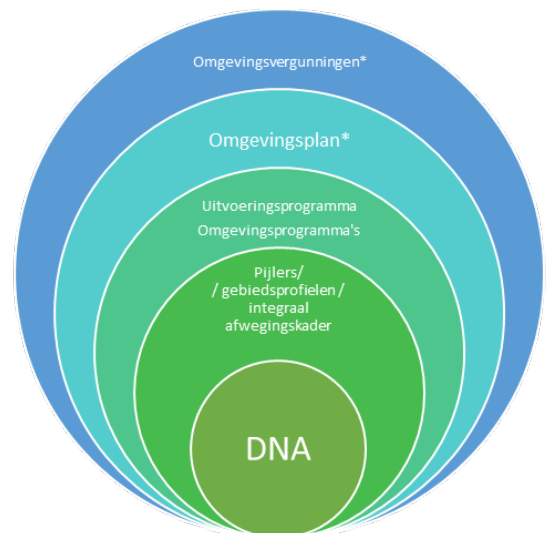
De omgevingsvisie bereidt ons voor op de toekomst; de omgevingsvisie als dynamisch kompas die richting geeft aan gewenste ontwikkelingen voor de toekomst. Het betekent dus niet dat we de toekomst willen bepalen (geen blauwdruk).

Een dynamisch kompas betekent niet dat alle onderdelen van de omgevingsvisie in eenzelfde ritme bijgesteld moeten worden. Zo moet het DNA van Olst-Wijhe voor lange termijn worden gekoesterd. Het DNA gaat over de identiteit van Olst-Wijhe en wat ons onderscheidt. Het DNA is een bestendige onderlegger voor de toekomst. Samen met de raad werken we dit DNA uit.

De opgaven of pijlers (4.3 gaat daar verder op in) zullen enkel aangepast worden als er nieuwe opgaven zijn die we nog niet kennen of door belangrijke koerswijzigingen van bijvoorbeeld de provincie of het Rijk.

Het uitvoeringsprogramma, dat zicht geeft hoe we werken aan het toekomstbeeld van Olst-Wijhe, heeft het meest dynamische karakter en zal jaarlijks worden gemonitord, waar nodig bijgesteld en vastgesteld door de raad. Met deze dynamiek bouwen we voor de raad voldoende flexibiliteit in om in te kunnen spelen op zaken die we nu nog niet kunnen overzien.

In het uitvoeringsprogramma komt het volgende te staan: Projecten in de leefomgeving (onderscheiden naar de verschillende gebieden), hoe deze bijdragen aan de pijlers en gebiedsprofielen (zie 4.3), inclusief planning, sturingsfilosofie / gewenste rol van gemeente en kostenverhaal.

Figuur 5 Hoe meer naar buiten/boven, des te dynamischer, concreter en meer gericht op de korte termijn

4.1.3 Gebiedsgericht

Om richting te geven aan het gewenste toekomstbeeld formuleren we een aantal centrale pijlers. De pijlers geven op inspirerende en beeldende manier weer wat we willen we bereiken. Bij het uitwerken van de pijlers komen dilemma's aan bod aangezien elke opgave ruimte claimt. Oplossingen of oplossingsrichtingen leiden tot de toekomstgerichte pijlers én gebiedsgerichte keuzes. De pijlers verbeelden we in een 'vlekkenkaart' waarop de contouren van gewenste ontwikkelingen over de lange termijn te zien zijn.

Om maatwerk te bieden per gebied(stype) werken we de thematische pijlers per gebied uit, op integrale wijze. Hiermee sluiten we aan op de identiteit, opgaven en wensen van inwoners van dat gebied. Bovendien helpt het focus en prioriteit aan te brengen op de diverse vraagstukken die er zijn.

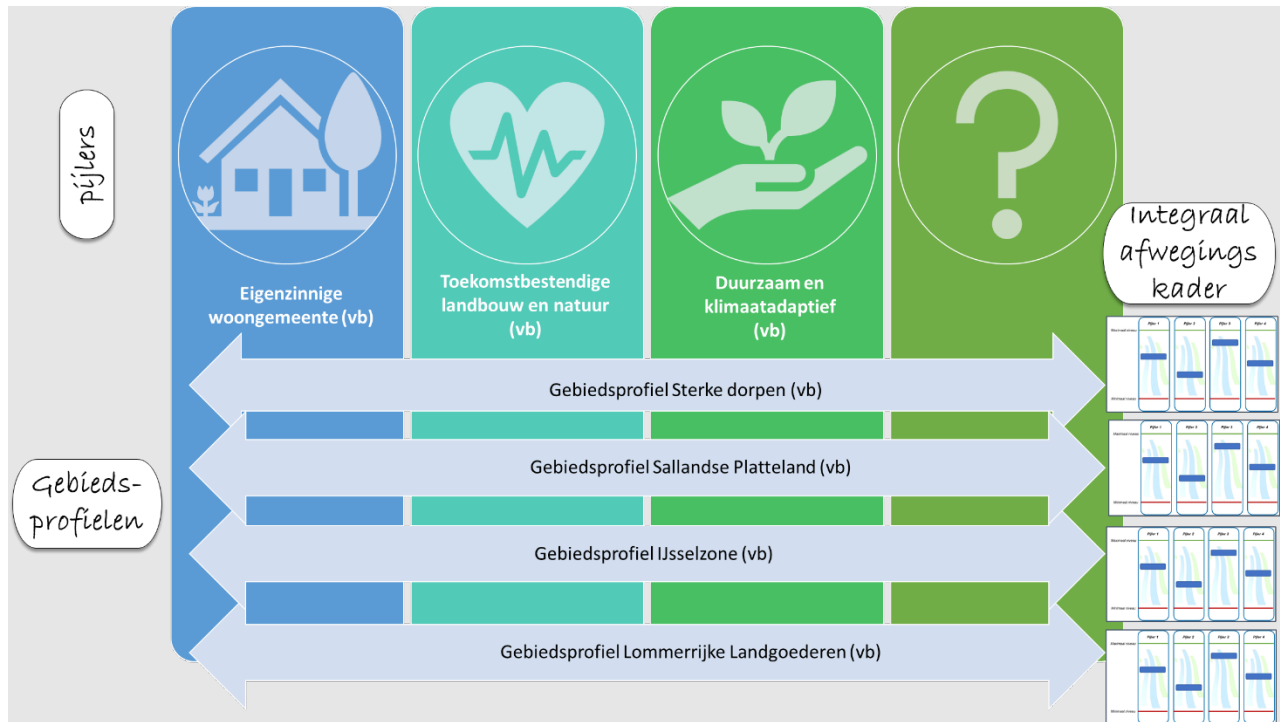
De gebiedsgerichte vertaling leidt tot gebiedsprofielen en per gebied een integraal afwegingskader. In de gebiedsprofielen staan de kenmerken, gebiedsopgaven en de gewenste ontwikkeling per gebied. De gebiedsprofielen geven richting aan initiatieven in een gebied en zijn ook bedoeld als inspiratie, voor wat er kan. De gebiedsprofielen zijn geen harde kaders met scherpe begrenzingen, ze laten wel zien waar we per gebied naartoe willen. De gebiedsprofielen zijn ook geen vervanger voor de dorpsvisies en dorpsontwikkelplannen, maar vullen elkaar aan.

Bij de gebiedsprofielen hoort per gebied een integraal afwegingskader, waarin staat op welke pijlers het gebied de accenten gaat leggen en waar niet of minder op. Er kan hierbij gewerkt worden met bandbreedtes, waarbij de accenten tussen een minimum kwaliteitsniveau (zoals de wettelijke normen) en een maximaal kwaliteitsniveau liggen. Dit afwegingskader wordt gebruikt om initiatieven in dat gebied aan te toetsen. Figuur 7 visualiseert de samenhang tussen pijlers, gebiedsprofielen en integrale afwegingskaders, en een indicatie voor een gebiedsprofiel.

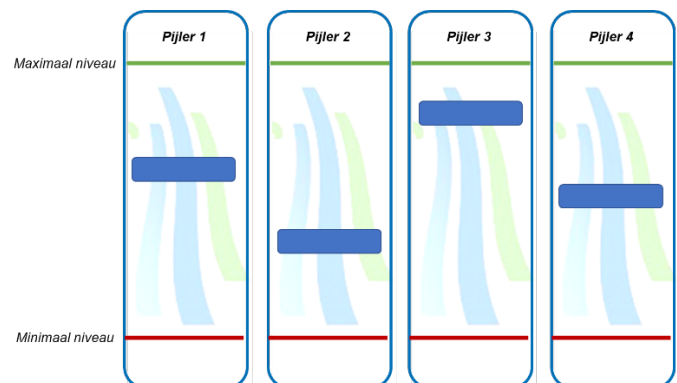
Dit onderdeel leent zich voor input van inwoners en maatschappelijke organisaties. Uiteindelijk maakt de raad de keuzes.

Figuur 6 Voorbeeld van thema's waarop de thematische pijlers gebaseerd kunnen worden (bron: provincie Utrecht)

Figuur 7 Samenhang pijlers, gebiedsprofielen en integraal afwegingskader. In het afwegingskader wordt voor het gebied aangegeven waar de accenten moeten liggen.

4.1.4 Haalbaar en realistisch

Bij het opstellen van de omgevingsvisie houden we de uitvoerbaarheid scherp voor ogen. Dit doen we niet aan het einde van het proces, maar vroegtijdig en doorlopend.

Dit doen we middels het uitvoeringsprogramma, dat de basis is om handen en voeten te geven aan de omgevingsvisie. Het zorgt ervoor dat de omgevingsvisie niet bij een mooi plan blijft. Ook de gebiedsgerichte uitwerking draagt bij aan haalbaarheid, omdat de ambities voor de toekomst concreet vertaald zijn naar de gebieden. De integrale afwegingskaders helpen de samenleving en organisatie om initiatieven te beoordelen, waardoor het snel inzichtelijk wordt of een initiatief haalbaar is of niet.

Daarnaast zorgen we voor de samenhang van de omgevingsvisie met de andere Omgevingswet instrumenten zoals het omgevingsplan, en eventuele omgevingsprogramma's en omgevingswaarden. Zodat wat we in de visie verwoorden ook zijn beslag krijgt in de meer concrete instrumenten. Tot slot kiest de raad of we een MilieuEffectRapportage (m.e.r.) uitvoeren. Een plan-m.e.r. is niet per definitie verplicht, maar kan helpen om de effecten op de leefomgeving goed in beeld te brengen en keuzes te onderbouwen.

4.2 Uitgangspunten op proces

4.2.1 Niet bij nul beginnen

De omgevingsvisie vervangt straks onze structuurvisie 'Ruimte voor initiatief en innovatie', dat het toekomstbeeld van onze gemeente schetst op weg naar 2025. De structuurvisie geeft een goede analyse van Olst-Wijhe en haar kwaliteiten, en beschrijft ambities en doelen over de volle breedte van de leefomgeving. Gaandeweg de uitvoering van de structuurvisie is er, mede door alle ontwikkelingen die op ons afkomen of al volop spelen, meer behoefte aan prioritering en integrale, aan afgewogen keuzes. Bijvoorbeeld in het buitengebied van Olst-Wijhe, waar opgaven zoals de energietransitie, landbouwtransitie en de woonopgave allemaal om ruimte vragen. Ruimte die maar één keer in te zetten is. De omgevingsvisie is voortaan de plek om deze integrale en afgewogen keuzes te maken en waar nodig focus aan te brengen.

We beginnen niet bij nul. Er zijn, soms vrij recent nog, verschillende sectorale visies vastgesteld, zoals de Ruimtelijke visie duurzame energie, de Woonvisie en de Nota Lokaal Gezondheidsbeleid. Ook ontwikkelingen als de Regionale Energiestrategie dienen te landen in de omgevingsvisie. En de politiek-bestuurlijke focus (bouwsteen 1 in de heroverweging) vormt een belangrijk vertrekpunt voor de omgevingsvisie, omdat deze focus ook een toekomstbeeld schetst. Ook biedt de politiek-bestuurlijke focus, samen met de structuurvisie, de cultuurhistorische waardenkaart (die naar verwachting in 2022 opgesteld wordt) input voor het uitwerken van ons DNA. Daar waar nog geen beleid hebben of daar waar tegenstrijdigheden zitten, doen we een voorstel dat we al dan niet met input van de samenleving (zie HS 5), aan de raad voorleggen.

Om de opbrengst en middelen effectief in te kunnen zetten, is de insteek om alle actuele, sectorale visies over te nemen in één integrale omgevingsvisie. Dit geldt ook voor de opbrengsten uit de diverse participatietrajecten uit de afgelopen jaren (zie 3.8.3).

4.2.2 Regionaal afstemmen

De omgevingsvisie is zelfbindend. Dit betekent dat het opgestelde document (de omgevingsvisie) alleen verplichtingen schept voor degene die het document heeft gemaakt. Tegelijkertijd is Olst-Wijhe geen eiland en zegt de Omgevingswet dat een bestuursorgaan bij de uitoefening van zijn taken of bevoegdheden rekening houdt met de taken van andere bestuursorganen. En zo nodig met andere bestuursorganen afstemt.

Er zijn veel complexe opgaven die de gemeentegrens overstijgen en waar samenwerking lonend kan zijn. Denk aan de landbouwtransitie, de stikstofproblematiek en de energietransitie. Olst-Wijhe is deelnemer in diverse regionale samenwerkingsverbanden, zoals de Regio Zwolle, Verstedelijkingsstrategie, Regionale energiestrategie West-Overijssel en Rivus, de gebiedstafel stikstof. We inventariseren welke keuzes dan wel besluiten we uit de lopende samenwerkingsverbanden kunnen of moeten overnemen en die als bouwstenen dienen voor onze omgevingsvisie. Per opgave/pijler analyseren we welke gemeentelijke rol passend is in deze samenwerking met onze partners zoals de provincie, buurgemeenten, waterschap, GGD, Omgevingsdienst en de Veiligheidsregio.

Actueel is de omgevingsvisie die de provincie Overijssel voorbereidt met een sterkere regierol op een aantal thema's voor de provincie. Ook hiervan gaan we na wat dit betekent voor onze omgevingsvisie en hoe de gemeentelijke rol zich verhoudt tot de regierol waar de provincie op koerst.

4.2.3 Samen opstellen

De omgevingsvisie voor Olst-Wijhe stellen we nadrukkelijk samen op. Niet alleen omdat de Omgevingswet dat verplicht, maar ook omdat we dit zo willen; onze inwoners (en andere stakeholders) kennen hun leefomgeving tenslotte als geen ander en hebben er alle belang bij om deel te nemen omdat de visie gaat

over hun eigen toekomst, ook al is deze nog ver weg. De uitgangspunten voor participatie rondom de omgevingsvisie sluiten aan bij de ontwikkeling van ons gemeentebrede participatiebeleid waarvoor in 2021 een aanzet is gegeven en dit jaar (2022) verder ontwikkeld wordt. Het past ook bij onze participatieaanpak zoals wie die al hanteren, bijvoorbeeld rondom de totstandkoming van de nieuwe Woonvisie 2022-2025.

In hoofdstuk 5 gaan we specifiek in op de uitgangspunten voor participatie voor de omgevingsvisie.

4.3 Uitgangspunten voor de vorm

4.3.1 Beeldend, eenvoudig en digitaal raadpleegbaar

De omgevingsvisie moet vanuit de Omgevingswet in ieder geval digitaal raadpleegbaar zijn, maar is vormvrij. Wij willen een omgevingsvisie die breed toegankelijk en raadpleegbaar is, zodat elke inwoner kan weten hoe de toekomstige ontwikkeling van Olst-Wijhe er uit ziet en of z'n eventuele plannen daarbinnen passen.

Dat betekent op de eerste plaats dat de visie goed leesbaar moet zijn voor zowel inwoners, bestuurders als de ambtelijke organisatie. Waar dat kan werken we beeldend, met duidelijke plaatjes en infographics, kaarten en referentiebeelden. Dat maakt de visie laagdrempelig, inspirerend en uitnodigend. Tekst en beeld ondersteunen elkaar. Omdat delen van de omgevingsvisie een dynamisch karakter hebben moet de visie daarnaast eenvoudig aan te passen zijn bij actualisatie.

De visie moet juridisch de juiste vorm hebben en te ontsluiten en te raadplegen zijn in het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO), zodat onze omgevingsvisie automatisch te zien is in het landelijke, digitale Omgevingsloket. Via dit loket kan iedereen op de kaart zien welke regels waar gelden.

5 Uitgangspunten voor participatie

Participatie is een belangrijk en bovendien wettelijk verplicht onderdeel van de totstandkoming van de omgevingsvisie. Door participatie wordt de omgevingsvisie kwalitatief beter, want inwoners en ondernemers, maatschappelijke organisaties, kunnen met kennis van de directe leefomgeving inhoudelijk bijdragen. Ook weten zij goed wat er speelt en wat er in de gemeente nodig is.

Het doel van de participatie is het vergroten van de kwaliteit en het creëren van draagvlak voor de omgevingsvisie. Hiervoor boren we de kennis en ervaring uit onze samenleving aan, gaan we in gesprek en wisselen we (wens)beelden voor de toekomst uit.

De inbreng uit de samenleving nemen we nadrukkelijk mee en wegen we af in onze besluitvorming over de visie. Heldere verwachtingen aan de voorkant en tijdens het proces zijn voorwaarde voor een helder en zuiver traject. Dit betekent dat we, samen met de raad, vooraf nadenken over wat het doel van de participatie is, wat de mate van invloed is (zie 5.2), voor welk onderdeel welke vorm/mate van invloed geldt, hoe het proces van participatie eruit ziet, en ook waar het participatieproces begint en waar het eindigt. Ook bij de participatie beginnen we niet bij nul en maken we gebruik van de opbrengst van afgeronde beleidstrajecten over de leefomgeving.

5.1 Gerichte participatie

Gerichte participatie betekent dat we, samen met de raad, aan de voorkant gerichte keuzes maken over welke onderdelen we input van de samenleving willen.

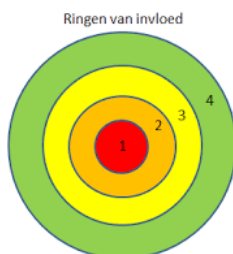
Naast het 'wat', maken we ook duidelijke keuzes over 'wie' participeert. We hebben daarbij nadrukkelijk aandacht voor doelgroepen die we normaliter nauwelijks zien bij participatietrajecten: 'de stille meerderheid' en 'unusual suspects'. Op deze manier willen we een brede afspiegeling van de samenleving betrekken bij de visie.

Sowieso willen we in gesprek met:

- Inwoners: Naast de inwoners die doorgaans gemakkelijk met ons het gesprek aangaan, willen we juist ook in gesprek met de 'stille meerderheid'; inwoners die niet of ondervertegenwoordigd zijn in onze participatie. Gemiddeld praat zo'n 70% van onze inwoners nooit mee, terwijl een deel van hen wél mee wil denken en meedoen (27%). Het is aan ons om hen beter te informeren over hoe er geparticipeerd kan worden, meer persoonlijk uit te nodigen en bij meer aansprekende onderwerpen te betrekken. Een belangrijke groep hierin zijn onze jongere inwoners, voor wie de toekomst van Olst-Wijhe juist zo belangrijk is;
 - Bedrijven;
 - Maatschappelijke organisaties, zoals scholen, woningcorporatie en zorg- en welzijnsinstellingen;
 - Belangenorganisaties en verenigingen, zoals Plaatselijk Belangen, MKB, Centrum winkeliers en LTO;
- Daarnaast betrekken we onze ketenpartners: onze buurgemeenten, de provincie, het waterschap, Rijkswaterstaat, Vitens, de Veiligheidsregio en de Omgevingsdienst. Hun rol varieert van kaderstellend/toetsend, belanghebbend tot het inbrengen van inhoudelijke expertise.

Kanttekening: een gerichte en laagdrempelige aanpak is van belang maar ook lastig, omdat de omgevingsvisie een relatief abstract thema is, waarvan we op voorhand niet zomaar een grote opkomst of brede afspiegeling kunnen verwachten. De gebiedsprofielen en integrale afwegingskaders zijn in onze ogen de onderdelen van de visie die voor de inwoners relatief concreet zijn en tegelijkertijd aanknopingspunten bieden voor die laagdrempelige aanpak. Daarnaast is het voorstel om de samenleving ook mee te laten denken over integrale oplossingsrichtingen bij concrete dilemma's die in de leefomgeving spelen, gelet op de ruimte die elke opgave vraagt terwijl de ruimte schaars is. Deze oplossingsrichtingen liggen aan de basis voor de pijlers voor de toekomst (zie ook 4.3).

5.2 Helder over mate van invloed

We werken met het model van Ringen van invloed². Hoe dichterbij het middel van de cirkels, hoe groter de invloed van een betrokkene is. Het model gebruiken we om richting de verschillende doelgroepen helder te zijn in de mate van invloed die ze hebben bij de omgevingsvisie.

- 1 = meebepalen
- 2 = meewerken
- 3 = meedenken
- 4 = meeweten

² Dit is een model dat ontwikkeld is door het Rijk (www.communicatierijk.nl/vakkennis/ffactor-c/ringen-van-invloed).

- **Meebepalen**
Betrokkenen en belanghebbenden die op dit niveau deelnemen aan een traject nemen beslissingen met een doorslaggevende invloed. College en raad kunnen niet meer van de keuze afwijken. Dit niveau vraagt om duidelijke en realistische kaders vooraf en (wanneer van toepassing) nadrukkelijk commitment van het bestuur aan de genomen beslissingen.
- **Meewerken**
Betrokkenen en belanghebbenden werken daadwerkelijk mee aan het traject. Zij leveren gezamenlijk met medewerkers van de gemeente en andere betrokkenen een plan, ontwerp of ander product op dat ter besluitvorming aan het college en gemeenteraad wordt voorgelegd.
- **Meedenken**
Betrokkenen en belanghebbenden geven hun mening en delen hun kennis. Ook kunnen zij advies geven aan diegenen die het uiteindelijke product maken en het besluit nemen. De input kan ertoe leiden dat het plan of het besluit dat uit het traject voortkomt, beter afgestemd wordt op de wensen van de betrokkenen/belanghebbenden of verbeterd wordt door de lokale kennis en ervaring.
- **Meeweten**
De gemeente informeert betrokkenen en belanghebbenden over plannen en besluiten. Dit niveau passen we over het algemeen al toe vanuit onze communicatieaanpak.

Voor de omgevingsvisie is in ieder geval sprake van meeweten en meedenken, vooral als het gaat om bestaand beleid. Het is aan de raad om eventueel verder te gaan en de keuze te maken om de samenleving te laten meewerken en/of -bepalen. Bijvoorbeeld bij de gebiedsprofielen of integrale afwegingskaders. Deze keuze is bepalend voor de wijze waarop we communiceren en het verwachtingenmanagement.

Daarnaast is sprake van formele inspraak bij formele stappen, wanneer de ontwerp omgevingsvisie bijvoorbeeld ter inzage ligt. Hierbij geldt onze Algemene Inspraakverordening³.

5.3 Transparante communicatie

De verwachtingen over het participatieproces moeten van begin tot eind voor alle betrokkenen helder en navolgbaar zijn. Om die reden geven we zicht op het totaalproces, zorgen we voor transparantie en een goede vindbaarheid van informatie. We zijn helder en duidelijk in waar inwoners over meedenken en welke keuzes al gemaakt zijn; we beginnen immers niet bij nul en maken ook gebruik van eerdere participatietrajecten over de leefomgeving. De inbreng vanuit de participatie leggen we goed vast en we geven terug wat hiermee is gedaan, of wat in een latere stap wordt meegenomen.

Hiermee zorgen we ervoor dat er vooraf duidelijkheid over ieders rol en de vorm en mate van invloed die inwoners en andere betrokkenen hebben. Dit draagt bij aan vertrouwen en begrip voor het proces van de omgevingsvisie. Als sprake is van een adviesrol, maken we vooraf heldere spelregels en afspraken over ieders rol en de status van de inbreng van betrokkenen.

We zoeken onze gesprekspartners zoveel mogelijk actief op en zetten in op een slimme mix van middelen en participatiemethoden; laagdrempelig en dichtbij, online én offline. De keuze van middelen hangt samen met de (brede groep) stakeholders, waarbij we ons extra focussen op middelen om de 'stille meerderheid' en de 'unusual suspects' te betrekken. En we houden rekening met het feit dat geen mens hetzelfde is, want waar de een z'n inbreng graag geeft tijdens een fysieke bijeenkomst, geeft de ander z'n mening liever via een online enquête of in een 1-op-1 gesprek aan de keukentafel of op het voetbalveld.

³ De huidige Inspraakverordening wordt in de loop van 2022 vervangen door een Participatieverordening

5.4 Afstemming met andere beleidstrajecten

We letten op afstemming met vergelijkbare beleidstrajecten die eerder of parallel aan de omgevingsvisie plaatsvinden. Denk aan Broekslag, waar we de inwoners vroegtijdig hebben gevraagd mee te denken over hun leefomgeving, de nota gezondheid, de ruimtelijke visie duurzame energie, Olstergaard, de Nota van uitgangspunten omgevingsplan en de recente Woonvisie. Door afstemming pakken we de participatie effectief en efficiënt aan en houden we er rekening mee we inwoners niet overvragen en daardoor mogelijk afhaken ('participatiemoetheid').

Onderdeel van het maken van de omgevingsvisie is een analyse van recente participatie-uitkomsten en in hoeverre er een brede afspiegeling (inclusief 'stille meerderheid' en 'unusual suspects') bereikt is. Deze analyse kan aanleiding zijn bepaalde doelgroepen gericht te benaderen of om bepaalde onderwerpen die niet recent aan bod gekomen zijn, middels participatie verder uit te diepen.

We maken daarnaast gebruik van het programma participatie en de participatiewerkgroep van de raad om leervaringen op te halen en daarvan te leren en ons voordeel mee te doen bij de omgevingsvisie. Ook is inmiddels ervaring opgedaan met participatie in coronatijd waar we, afhankelijk van de coronamaatregelen, ook rekening mee moeten houden.

Waar mogelijk gebruiken we de opbrengsten uit de participatie voor de omgevingsvisie ook voor andere trajecten, zoals het opstellen van het omgevingsplan. Voordeel hiervan is dat we een directe koppeling kunnen maken tussen omgevingsvisie (in het algemeen abstract) en omgevingsplan en eventuele omgevingsprogramma's (concreter). Dit zien we als waardevolle 'bijvangst'; de 'hoofdvangst' en focus qua participatie ligt uiteraard op de omgevingsvisie.

5.5 Samenspel met de raad

Het opstellen van de omgevingsvisie gaat in nauw samenspel met de raad. We betrekken de raad bij de verschillende processtappen om te komen tot een omgevingsvisie. Dat begint door de raad ook mee te nemen in voorliggende uitgangspunten en te mogelijkheid deze verder aan te vullen, aan te scherpen of te wijzigen. Daarmee wordt de raad in de gelegenheid gesteld haar kaderstellende rol te vervullen. In de planning (hoofdstuk 6) staan de stappen in de besluitvorming genoemd.

Daarnaast informeren we de raad wanneer en hoe we stappen nemen in kader van participatie en waar de participatie inhoudelijk over gaat. De raad toetst in het kader van het participatiebeleid achteraf of participatie binnen de gestelde uitgangspunten heeft plaatsgevonden. Ook toetst de raad of aan de motiveringsplicht is voldaan. In 2022 zal het participatiebeleid Omgevingswet worden opgesteld en als aanvullend kader gelden voor het proces. Om goed te kunnen oordelen over het participatieproces en de resultaten hieruit, nodigen we de raad uit als toehoorder/waarnemer bij de participatiemomenten.

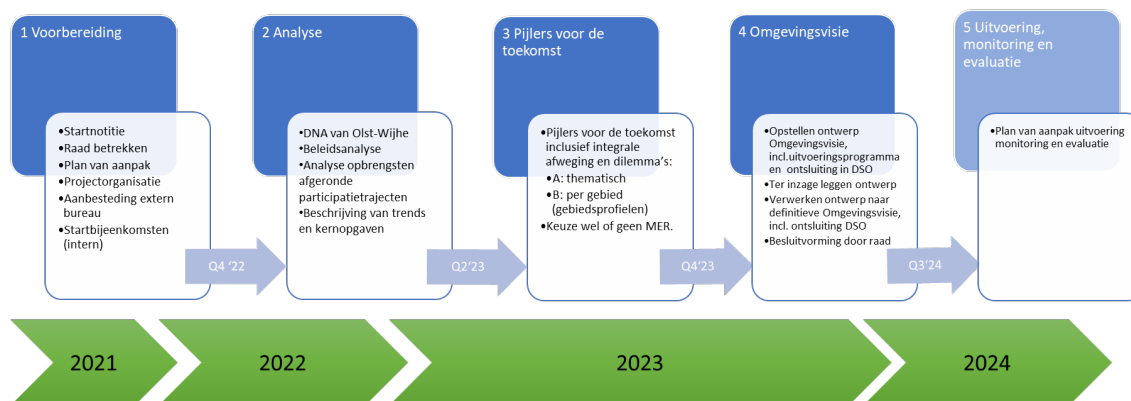
6 Fasering en planning

De ambitie is om de omgevingsvisie in het derde kwartaal van 2024 vast te stellen. Hiermee trekken we ruim twee jaar uit voor het maken van de visie, gerekend vanaf het moment dat het plan van aanpak 1.0

door de raad is vastgesteld. Ervan uitgaande dat de Omgevingswet 1 oktober 2022 of 1 januari 2023 ingaat, zijn we zo goed op tijd voor de wettelijke 'deadline' van de omgevingsvisie, namelijk drie jaar na invoerdatum.

Om de energie en het enthousiasme erin te houden, zowel ambtelijk als voor de inwoners die we betrekken, willen we het proces ook niet te veel in de tijd uitsmeren.

Onderstaande figuur laat de fasering van het maken van de omgevingsvisie zien. Op onderdelen is het een iteratief proces en niet een rigide lineair proces zoals het figuur kan suggereren. Zo staat het uitvoeringsprogramma en de koppeling met het DSO pas in stap 4 genoemd, terwijl voor deze onderdelen al in de voorgaande stappen keuzes gemaakt zijn over hoe we dit vormgeven.

Figuur 8 Fasering omgevingsvisie

6.1 Korte omschrijving per fase en stap

6.1.1 Fase - Voorbereiding

- **Startnotitie** (BenW besluit, mei 2021).
Beschrijving van het waarom van een omgevingsvisie en de (eerste) procesmatige kaders.
- **Raad betrekken** (informatieve raad, november 2021).
Informerend over de startnotitie en het meegeven van inbreng voor het plan van aanpak door middel van een thematische sessie, aan de hand van de Mentimeter
- **Plan van aanpak 1.0** (raad, februari 2022)
Nadere uitwerking van de startnotitie, ter besluitvorming aan raad voorleggen.
- **Projectorganisatie instellen** (q1/q2 2022) Zie hoofdstuk 7.
- **Aanbesteding extern bureau**
We starten een aanbestedingsprocedure om een extern bureau te vragen om de gemeente te begeleiden bij het opstellen van de omgevingsvisie. We kiezen voor een extern bureau omdat een bureau expertise en ervaring biedt die wij niet in huis hebben en daarnaast is het opstellen van een nieuw instrument als de omgevingsvisie een grote opgave voor een kleine organisatie als Olst-Wijhe.
- **Startbijeenkomsten intern** (q1/q2 2022)
Bedoeld om de gemeentelijke organisatie op vlieghoogte te brengen wat betreft omgevingsvisie, informeren over plan van aanpak en eventuele aanvulling of aanscherping van het plan van aanpak door de raad. Te denken valt aan uitgangspunten met betrekking tot het beoogde doel van de omgevingsvisie, participatie (o.a. doel & verwachtingen, welke momenten en welke vormen), wel of

geen centrale pijler, de vorm van de omgevingsvisie en ontsluiting ervan in het DSO en de structuur zoals uitgewerkt in dit plan van aanpak (met opgaven □ pijlers □ vertaling in thema's en gebieden incl. afwegingskader). Het gaat hier om keuzes die de nieuwe raad zal maken in verband met de gemeenteraadsverkiezingen maart 2022.

- **Definitief plan van aanpak** (q4 2022)
De resultaten van de vorige stappen verwerken we in een definitief plan van aanpak, dat aan de (nieuwe) raad wordt voorgelegd.

6.1.2 Fase - Analyse

- **Het DNA van Olst-Wijhe** (q1 2023)
Wat kenmerkt onze gemeente en wat is de ontstaansgeschiedenis? Het gaat kortom om onze identiteit en onze kernkwaliteiten die onze gemeente zo typeert dat het ook op lange termijn moet worden gekoesterd. Hierbij kan geput worden uit bestaande beleidsstukken, zoals de structuurvisie, het landschapsonwikkelplan, cultuurhistorische waardenkaart en de politiek-bestuurlijke focus.
- **Beleidsanalyse** (q1 2023)
In hoeverre draagt ons beleid bij aan ons DNA en de kernopgaven, wat zijn eventuele tegenstrijdigheden en koppelkansen? De beleidsanalyse wordt als bijlage bij de visie opgenomen. Deze stap gaat in wisselwerking met 2.3 en 2.4.
- **Analyse opbrengsten afgeronde participatietrajecten** (q4 2022 / q2 2023)
We brengen in beeld in hoeverre er een brede afspiegeling (inclusief unusual suspects) bereikt is bij afgeronde participatietrajecten over de leefomgeving en of het voor de omgevingsvisie nodig is bepaalde doelgroepen gericht te benaderen of bepaalde onderwerpen verder uit te diepen met inwoners. Deze stap gaat in wisselwerking met 2.2 en 2.4. Deze stap kan in de fase Voorbereiding al voorbereid worden, aangezien deze analyse zicht geeft op de benodigde participatie-acties, wat opgenomen wordt in het definitieve plan van aanpak.
- **Beschrijving trends en opgaven** (q4 2022/q2 2023)
Wat zijn de belangrijkste trends en opgaven die we wereldwijd, op landelijk en lokaal niveau zien? We putten hierbij onder andere uit de analyse behorende bij de politiek-bestuurlijke focus en structuurvisie. Deze stap gaat in wisselwerking met 2.2 en 2.3. Ook kunnen de trends en opgaven aanleiding zijn om te analyseren welke kernkwaliteiten voor het DNA (2.1) vernieuwd of veranderd zouden moeten worden. Zo kan worden bepaald wat de gewenste identiteit is voor nu en op de lange termijn.

6.1.3 Fase - Pijlers voor de toekomst

- **Pijlers voor de toekomst inclusief dilemma's en integrale afweging** (q3/q4 2023)
In deze stap brengen we de resultaten van de vorige stappen bij elkaar en wegen deze in samenhang af. Dit kan dilemma's opleveren aangezien elke opgave en doelstelling fysieke ruimte claimt. Hoe kunnen we bijvoorbeeld ruimte geven aan de woonopgave en we tegelijkertijd ruimte willen geven aan de energietransitie en klimaatadaptatie? We leggen de dilemma's voor aan de raad en inwoners. De raad maakt uiteindelijke keuzes. Oplossingen, of oplossingsrichtingen verwerken we in de centrale pijlers die richting geven aan de toekomst: zowel thematisch als gebiedsgericht. De resultaat van deze stap verbeelden we in een 'vlekkenkaart' met het wensbeeld voor de fysieke leefomgeving op hoofdlijnen voor de langetermijn.
 - Thematisch – de oplossingsrichtingen van de voorgelegde dilemma's verwerken we in thematische pijlers. Ook kiest de raad in deze stap of één of meerdere pijlers meer gewicht moeten krijgen dan andere. *Zo zijn er praktijkproeven waarbij 'global goals' zijn toegepast bij het opstellen van de omgevingsvisie (zowel voor de 'kapstok' als de integrale afweging) en zijn er verschillende manieren om 'gezondheid' als pijler te kiezen.*
 - Gebiedsgericht – om maatwerk te bieden per gebied(stype) werken we de thematische pijlers ook per gebied uit, op integrale wijze. Inwoners denken hierin actief mee. De gebiedsgerichte vertaling leidt tot gebiedsprofielen en per gebied een integraal afwegingskader.

- **Keuze wel of geen plan-m.e.r. (q4 2023)**

De raad weegt af of het waardevol is om een MilieuEffectRapportage (of een OmgevingsAdviesRapportage) uit te laten voeren of niet. Dat kan in deze stap, maar voorgesteld wordt om ook bij de startsessies stil te staan over het plan-m.e.r. en de meerwaarde ervan, zodat de daadwerkelijke keuze om het wel of niet te doen ook eerder in het proces gemaakt kan worden. Een plan-m.e.r. is niet per definitie verplicht voor een omgevingsvisie, maar kan helpen om de effecten op de leefomgeving goed en integraal in beeld te brengen en keuzes te onderbouwen. Een plan-m.e.r. verplicht als het plan/programma kaderstellend is voor m.e.r.-(beoordelings)-plichtige besluiten of als een Passende beoordeling moet worden gemaakt op grond van de Wet natuurbescherming. Over de verplichting is momenteel nog geen jurisprudentie over, wel zijn er praktijkproeven uitgevoerd⁴. Ook maken we in deze stap de keuze om wel of niet met omgevingswaarden te werken. Een omgevingswaarde is een van de instrumenten waarmee overheden het beleid van de omgevingsvisie kunnen uitvoeren. Hiermee kan de gemeente de kwaliteit vastleggen die we voor de fysieke leefomgeving wil bereiken. Deze kwaliteit moet objectief vast te stellen en meetbaar zijn. Het gaat dan bijvoorbeeld om waarden voor de luchtkwaliteit of de waterkwaliteit.

6.1.4 Fase - omgevingsvisie

- **Opstellen ontwerp omgevingsvisie, inclusief uitvoeringsprogramma (q1 2024)**

In deze stap werken we alle voorgaande bouwstenen uit tot de eerste versie van de omgevingsvisie: het ontwerp. In het uitvoeringsprogramma komt te staan welke projecten in de leefomgeving er op de planning staan, waar en hoe die bijdragen aan de pijlers en gebiedsprofielen. Ook staat per project de sturingsfilosofie, de gewenste rol van de gemeente en hoe kostenverhaal geregeld moet worden. Daarnaast gaat het uitvoeringsprogramma in op de samenhang tussen de omgevingsvisie met andere Omgevingswet instrumenten zoals het omgevingsplan, en eventuele omgevingsprogramma's en omgevingswaarden. De ontwerp omgevingsvisie wordt in een 'proefversie' in het DSO ontsloten. Het ontwerp wordt ter besluitvorming aan de raad voorgelegd en eventueel vervolgens aangepast.

- **Ter inzagelegging Ontwerp omgevingsvisie (q2 2024)**

Voor inwoners, maatschappelijke organisaties en buurgemeenten en ketenpartners. Reacties en zienswijzen verzamelen we, waarop we reageren met een nota van beantwoording.

- **Verwerken ontwerp naar definitieve omgevingsvisie, incl. ontsluiting DSO (q3 2024)**

Op basis van de nota van beantwoording vormen we het ontwerp om naar een definitieve versie. De visie wordt ontsloten naar het DSO (waarvan de voorbereidingen vanaf begin starten) is en en gepresenteerd aan de raad.

- **Besluitvorming door de raad (q3 2024)**

⁴ De Commissie m.e.r. experimenteert sinds 2016 in pilotprojecten met omgevingsplannen en milieueffectrapportage, zie [Pilots Omgevingsplannen en milieueffectrapportage - Commissiener.nl](#)

7 Projectorganisatie

7.1 Werkgroep en 'flexibele schil'

De werkgroep omgevingsvisie is verantwoordelijk voor de voortgang van de omgevingsvisie en is vertegenwoordigd door adviseurs vanuit de in ieder geval de volgende beleidsvelden:

- Leefomgeving
- Ruimtelijke ordening
- Communicatie/participatie
- Planjurist

De inhoud van de omgevingsvisie werkt de werkgroep samen uit met een flexibele schil van meedenkers. Meedenkers leveren op regelmatige basis input op de omgevingsvisie of worden op andere wijze betrokken bij het opstellen ervan, bijvoorbeeld door beleidsanalyses te doen en deel te nemen aan werksessies en brainstorms. Mogelijk nemen we, op basis van de gekozen pijlers, de meedenkers op in de werkgroep als blijkt dat er voor één of meerdere thema's als centraal thema wordt gekozen. In de meedenkers zijn in ieder geval de volgende beleidsvelden vertegenwoordigd:

- Gezondheid
- Wonen
- Veiligheid
- Recreatie en toerisme
- Verkeer en mobiliteit
- Economie
- Leefbaar Platteland
- Duurzaamheid: energietransitie en warmtetransitie
- Klimaatadaptatie
- Sociaal domein
- Leefbaarheid
- Beheer openbare ruimte
- Grondzaken